

روایت

کارگر ایرانی در نمایشگاه

● در خیابان حجاب نزدیک به فاطمی، در محل کانون پرورش فکری، سازه‌های جدیدی را می‌بینید، کمی جلوتر می‌روید و کارفرمای آن حوزه هنری است، کنجکاوتر که باشید و از کنار فئس‌ها و مجموعه کلاه‌های زرد عبور کنید و به داخل بروید تازه متوجه می‌شوید کجا آمده‌اید: نمایشگاه هنرهای تجسمی که البته با موضوع ۴۰ سالگی انقلاب برگزار شده است. ابتدای مجموعه شما را شگفت‌زده می‌کند مجموعه‌ای از ابزار آلات نظیر چکش، انبردست و وسیله جوشکاری به همراه تعداد زیادی بشکه و البته نوشته‌ای که تأکید کرده است همیشه ایده‌پردازان دیده شده‌اند نه اجراکاران. این‌بار عکس اجراکاران یعنی جوشکار، پرشکار، و... نیز در ابتدای ورودی نمایشگاه قرار دارد. کمی جلوتر بخشی قرار دارد با عنوان #زن-ایرانی که با نمایش عکس‌هایی از زنان ایرانی مسلمان این چند سال سعی کرده است به ستایش آنان از دریچه دوربین عکاسان مختلف بپردازد. عکاسانی که با حضور یکی، دوساله در کنار برخی چهره‌ها مانند نرگس آبیاری، یک جراح و کیمیا امینیان سعی کرده‌اند گوشه‌هایی از زندگی آنان را روایت کنند. اما عکس‌های بهتر را می‌توان از حضور زن جوشکار یا زنی که همراه کودکش در حال شالیکاری است، دید. زنی که در حال بانجی‌جامپینگ است یا مربی جوجیتسو، زنی که در افتتاحیه بازی‌های آسیایی پرچم ایران را می‌برد یا زنی که با وانت به پرتقال‌فروشی در شمال مشغول است، دانشجویان زن نیروی انتظامی که در حال پایین‌آمدن از ساختمان هستند یا عکاس زنی که در هنگام حادثه تروریستی در خوزستان دوربینش به ثبت وقایع مشغول بود. اما شاید بخشی که چندان روی آن کار نشده، بخش کارتون باشد که به معرفی کوتاهی از اعضای خانواده پهلوی، ارتشیان آن زمان و اعضای گروه منافقان پرداخته است. مجید ملامحمدی، مجید تولایی و... نویسنده‌های این بخش‌ها هستند که به نظر می‌رسد اطلاعاتشان کاملا قدیمی شده است و به تحولات کنونی اشاره نکرده‌اند. بخش نقاشی کامپیوتری است که ضمن پایین‌بودن سطح آثار ارائه‌شده روانگر درد، رنج، فقر، ناتوانی و مشکلات کارگران بخش‌های مختلف است، از صنعتگر تا زن خیاط که در کارگاه تاریکی مشغول کار است. نفی اختلاس و مجلل‌گرایی مجموعه دیگری است که به مسائل این معضل از منظر کاریکاتور می‌پردازد. از ویژگی‌های این نمایشگاه تغییر حالت این مکان است، بشکه‌ها و فئس‌ها حالت یک کارگاه ساختمانی را گرفته‌اند که می‌تواند با موضوع آن همخوانی داشته باشد.

روزنامه شتر

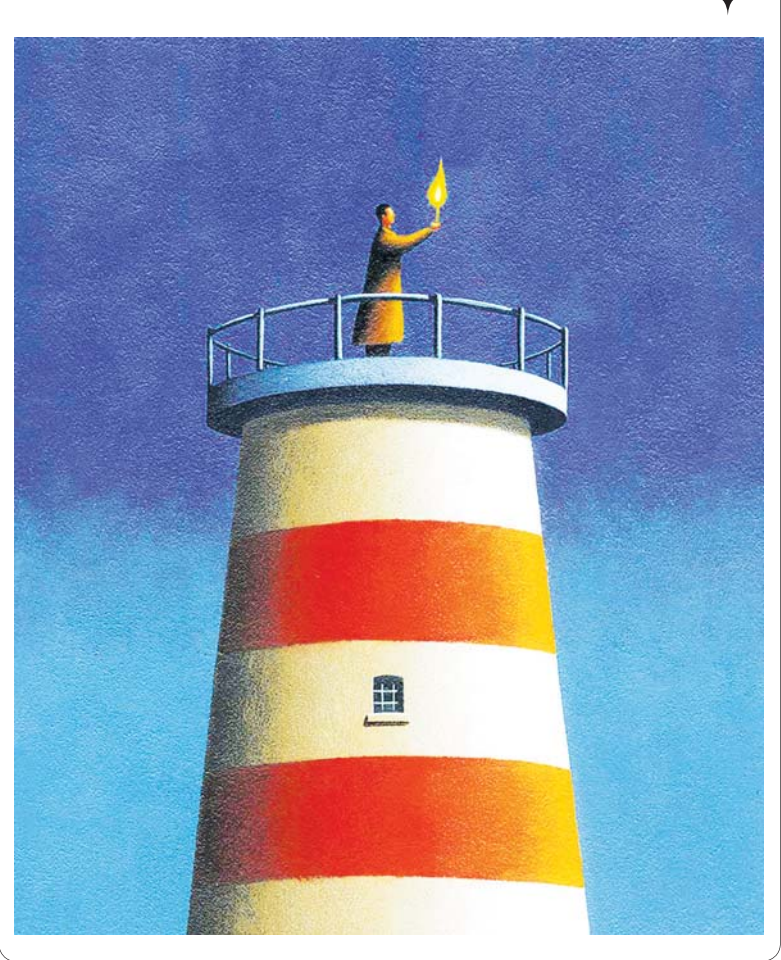
www.sharghdaily.ir

پنجشنبه ۱۸ بهمن ۱۳۹۷ = ۱ جمادی‌الثانی ۱۴۴۰ = ۷ فوریه ۲۰۱۹ = سال شانزدهم = شماره ۳۳۶۳ = ۱۶ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۲:۰۸ • اذان مغرب ۱۷:۵۶ • اذان صبح فردا ۵:۳۴ • طلوع آفتاب ۶:۵۹

روزنفرها

کارتون خواب

جیمز فرابیر

یادداشت

روایتی از بیست‌وسه نفر

فیلم دشواری بود

یک فیلم صددرقیه‌ای به تعادل برسد؟! اگر بعد از ساخت فیلم چند نفر از آنها راضی نبودند چه؟... در کنار داستان بیست‌وسه نفر با ماجرای عجیب و پیچیده مصلاحات قاری مواجه بودم که نه می‌شد از بازگویی داستانش چشم‌پوشی کرد و نه آنکه سهم زیادی از زمان فیلم را به آن اختصاص داد.

راستی برای ساخت چنین فیلمی به یک گروه بازیگر خبره و کاربلد نیاز بود و فقط یک قلم آن یک‌بار هم با ساخت یک فیلم سینمایی از همان موضوع، اما می‌دانم که کار بسیار دشواری است. دنیای فیلم مستند و دنیای سینما از جهات بسیاری از هم متفاوت است. میزان پایدنی شما در ساخت فیلم مستند با نسبت وفاداری از همان موضوع در روایت سینمایی تفاوت دارد. شاید شما هم شنیده باشید که در نگارش یک فیلم سینمایی بر اساس واقعیت به دلیل خلق یک درام تأثیرگذار و توجه به جذابیت‌های قصه‌گویی در سینما نیازی نیست که فیلم‌ساز خود را تمام‌وکمال پاینده به واقعیت بداند. این مسئله البته برای فیلم‌سازی که پیش‌تر فیلم مستندی از همان واقعیت ساخته باشد امر آسانی است، اما برای من که زمان زیادی با روایای آشکار و پنهان این موضوع زندگی کرده‌ام و مدت ۱۲ سال با شخصیت‌های واقعی این داستان رفاقت، کار نگارش این فیلم‌نامه بسیار مشکل بود و البته برای من دشواری ساخت فیلم سینمایی بیست‌وسه نفر فقط در حد این‌ معضل میزان وفاداری به واقعیت نبود.

ساخت فیلم بیست‌وسه نفر سخت بود، چون زمان واقعی این ماجرا گستره‌ای چندین‌ساله داشت. چون تعداد شخصیت‌های اصلی داستان زیاد بود و در درام سینمایی نمی‌توان با وجود تعدد شخصیت به خوبی بر داستان تمرکز کرد. یکی از شخصیت‌های داستان صدام حسین بود و با توجه به منابع محدود و شفاهی، اینکه نگاه روایت به این شخصیت از چه زاویه‌ای باشد تا باورپذیری کل ماجرا زیر سؤال نرود کار سختی بود.

بیست‌وسه نفر فیلم دشواری بود، چون موضوع آن برای دهه‌ها موضوعی حساس بوده و هست؛ مسئله حضور بچه‌های کم‌سن‌وسال در جنگ در همه‌جای دنیا همیشه زیر ذره‌بین است. از آن گذشته مگر می‌شود فیلمی بر اساس ۲۴ شخصیت واقعی ساخت و طوری ساخت که همه آنها از انعکاس چهره خود بر پرده سینما راضی باشند؟!... سهم هرکدام از این آدم‌ها در خلق آن ماجرای تاریخی چقدر بوده است و این سهم چگونه قرار است در